

Matuszewski, Adam

Zebranie Zakładu Historii Nauk Społecznych IHNOiT

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 31/3-4, 929

1986

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZEBRANIE ZAKŁADU HISTORII NAUK SPOŁECZNYCH IHNOIT

Dnia 21 marca 1986 r. odbyło się posiedzenie naukowe, na którym mgr Grzegorz Karczmarz wygłosił referat pt.: *Materiały rękopiśmienne do działalności Romualda Hubego w zakresie wydawania źródeł historyczno-prawnych*. Referent podkreślił, że materiałem, na którym oparł tekst swego wystąpienia, były źródła archiwalne, przechowywane w Bibliotece Jagiellońskiej i w Bibliotece PAN w Krakowie — w szczególności Korespondencja Romualda Hubego z Antonim Zygmuntem Helclem. G. Karczmarz przedstawił sylwetki naukowe obydwu, wyżej wymienionych, XIX-wiecznych historyków prawa. Charakteryzując działalność Romualda Hubego autor stwierdził, że był on w latach 1825—1832 wykładowcą historii prawa na Uniwersytecie Warszawskim, a w latach 1841—1845 na Uniwersytecie w Petersburgu. Podkreślił również jego zasługi jako prezesa Komisji Kodyfikacyjnej Królestwa Polskiego i współautora *Kodeksu Kar Głównych i Poprawczych*, wprowadzonego do Królestwa na miejsce kodeksu karnego z r. 1818. Referent wspominał również, że w latach 1828—1831 Hube był współwydawcą pierwszego specjalistycznego czasopisma, poświęconego tematyce prawnej, pt. „Themis Polska”.

Przechodząc do omówienia działalności naukowej Helcla autor referatu relacjonował, że w latach 1835—1836 był on wydawcą „Kwartalnika Naukowego”, poświęconego filozofii, prawu, historii i historii literatury. Podkreślił również, że uczony ten dał początek historyczno-prawnej szkole krakowskiej. Za największe dzieło Helcla autor uznał *Historyczno-krytyczny wywód tak zwanego wiślickiego prawodawstwa Kazimierza Wielkiego*. Największą natomiast jego zasługą było zainicjowanie wydawania w 1856 r. *Starodawnych prawa polskiego pomników*, w których zamieszczone zostały pomniki prawa mazowieckiego i kanonicznego. W dalszej części wystąpienia referent szczegółowo omówił korespondencję pomiędzy wymienionymi wyżej uczonymi, która trwała w latach 1832—1857.

Po wygłoszeniu referatu rozwinęła się dyskusja, w której zabrali głos: prof. Irena Stasiewicz-Jasiukowa oraz doc.doc.: Jerzy Rózewicz, Karolina Targosz, Irena Łossowska i Małgorzata Terlecka. Dyskutancki zauważyli, że referent przedstawił w swoim wystąpieniu znacznie szerszy zakres zagadnień niż to wynikałoby z tytułu referatu. Dyskusja skoncentrowała się w zasadzie na dwóch grupach zagadnień: po pierwsze — zastanawiano się m.in. nad znaczeniem korespondencji R. Hubego z A. Helclem jako źródłem informacji poszerzającej zasób wiedzy o ich naukowej działalności; po drugie — sugerowano autorowi referatu dalszy kierunek i zakres jego badań. Stwierdzono, że działalność naukowa A. Helcla została już dosyć dobrze opracowana. Mało znana jest natomiast, zdaniem dyskutantów, działalność naukowa R. Hubego i korespondencja z A. Helclem. W związku z tym istnieje potrzeba kontynuowania rozpoczętych badań w zakresie wzajemnych kontaktów naukowych obydwu uczonych.

Adam Matuszewski |
(Warszawa)

POSIEDZENIE KRAKOWSKIEJ FILII INSTYTUTU HISTORII NAUKI, OŚWIATY I TECHNIKI PAN

Dnia 14 IV 1986 r. odbyło się w Krakowie zebranie, na którym doc. Zofia Klawe wygłosiła referat pt. *Dzieje reformy studiów medycznych na przełomie XVIII i XIX w.*

Od średniowiecza aż do XVIII w. w całej Europie, z nielicznymi wyjątkami, uczono medycyny metodą scholastyczną. Zmiany zapoczątkował neohipokratyzm, postulujący w miejsce jałowych dysput obserwacje szpitalne i dostosowanie wie-